

FR 196

COPIA
DEL IVRAMENT
QVE PRESTEN LOS
IVRATS DE LA CIVTAT DE

Valencia en lo principi y ans de la admi-
nistraciode los oficis,

Y DELS
CAPITOLS, ORDINACIONS,
Y ESTATVTS KALENDARIATS
en dit Iurament.

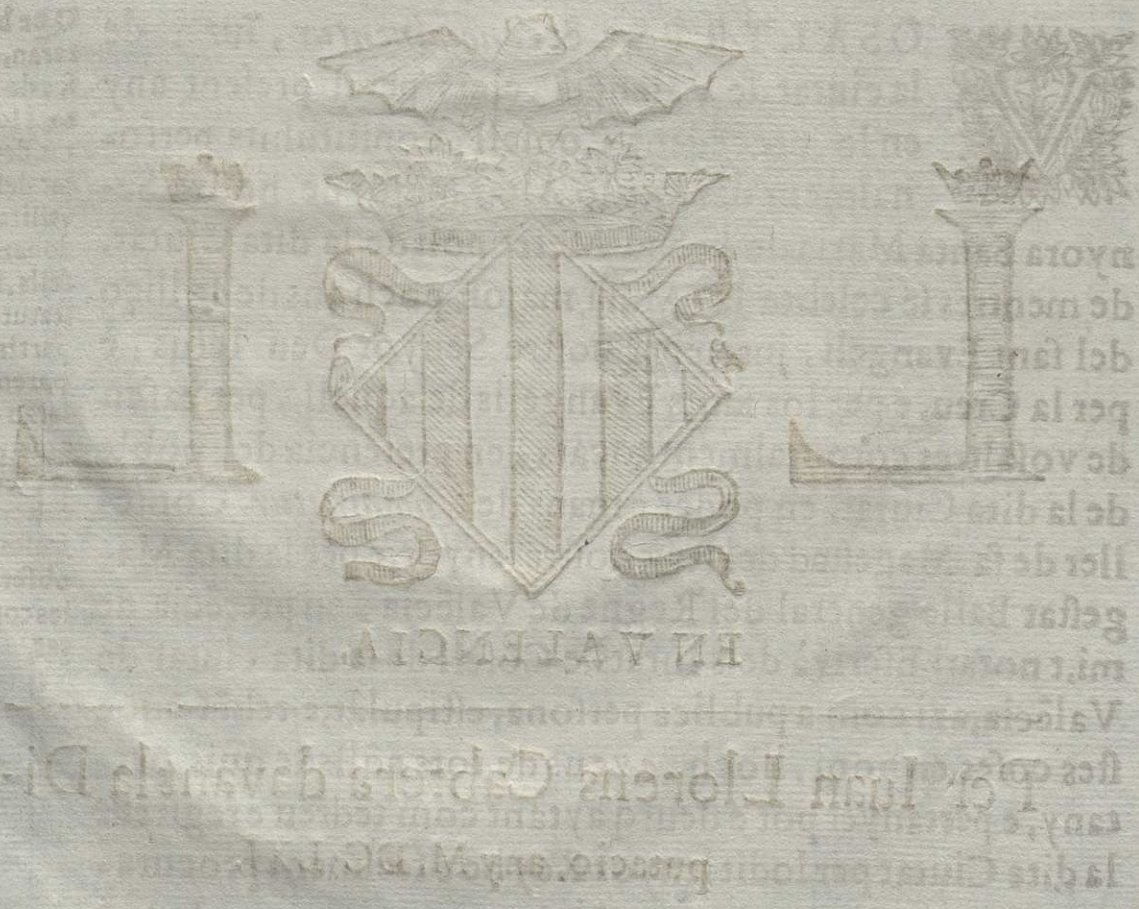

EN VALENCIA,

Per Iuan Llorens Cabrera davant la Di-
putacio, any M. DC. LXI.

COLLA
 DEL IVRAMENT
 QVE PRESTEN LOS
 IURATS DE LA CIUTAD DE
 VALENCIA en lo principal y nos de la ciudad
 en el dia de
 Y DELS
 CAPITOLS, ORDINACIONES
 Y ESTATUTS KALENDARIALS
 en el dia de

L O I V R A M E N T

dels Jurats de la ciutat de Valencia,
en poder del Balle general,
ô de son Lloctinent.

VOS ALTRES t. &c. *nominentur*, Jurats de la ciutat de Valencia, elets peral present any en lo precedent Consell, constituïts personalment davant lo Altar major de nostra Senyora Santa Maria de la Seu Metropoli de la dita Ciutat, de mentres se celebra la Missa major, poch ans de la lliço del sant Evangeli, jurau per nostre Senyor Deu Iesus, e per la Creu, e per los sants Evangelis de aquell, per cascu de vosaltres corporalment tocats, en presència del poble de la dita Ciutat, en poder e mans de t. *nominetur*. Conseller de sa Magestad del Rey nostre senyor, e per la dita Magestat Balle general del Regne de València, en presència de mi, t notari Escrivà dels Jurats, e Còsell de la dita ciutat de València, axi com a publica persona, estipulāt, e rebēt aquestes coses en nom, lloch, e veus de tots aqlls de quis pertany, e pertanyer pot e deu: q̄ aytant com tēdreu e regireu la dita Ciutat per lodit senyor Rey be e feelment procura-

re, e
Que be, e feelmēt procura-
raran, e administrará les co-
ses de la Ciutat, e faran que
tots los negocis q̄ dita Ciu-
tat deura fer, se facen a feel-
tat del senyor Rey, ea be e
vtilitat de la dita Ciutat, e
donaran bons, e leals con-
sells, segons los costums y
statuts de la dita Ciutat, de-
partir tot oy, amor, gracia,
parentesch, e vehinat; e ce-
laran totes coses que en se-
cret, y en consells, y en dic-
tar sentencies los serā des-
cubertes; e guardaran la
feultat del senyor Rey; e
observaran e mantendran
les costumes de la dita Ciu-
tat.

Aij

reu, e

reu , e administrareu les coses de aquellā , e fareu que tots los negocis que la Ciutat damunt dita deura fer en qualque manera , se facen a feultat del dit senyor Rey , e a be, y vtilitat de la dita Ciutat : e dareu bons e leals consells, segons los costums y estatuts de la dita Ciutat , gitats e departits tot oy, amor, gracia, parentesch, e vchinat: e celareu totes coses que en secret , e en consells , e en dictar sentencia , o sentencies , a vosaltres seran descubertes ; e totes aquestes coses , e sengles de aquelles observareu a bona fe , e sens tot engany , art , e mal enginy , e guadareu la feultat del dit senyor Rey ; e observareu , e man tendreu les costumes de la dita Ciutat.

Que pagaran los deutes que los Iurats passats hauran confessat deure , e promes pagar ; e aço de diners y bens de la Ciutat.

I T E M , jurau aixi mateix , que pagareu segons vostre poder tots e sengles deutes, los quals los Iurats passats de la dita Ciutat han confessat deure, e promes pagar a qualsevol persones per la vniversitat de la dita Ciutat; e aço de diners, e bens de aquella , sens tot contrast.

Que no vendran , acensaran o en altra manera alienaran, los murs , torres ; e valls nous , ne ço que ab aquells se continga dels vells : ne les places publiques , ne les rambles.

M E S avant jurau, que no vendreu, acensareu, o en altra manera alienareu los murs , torres , e valls nous de la dita Ciutat, ne ço que ab aquells se continga dels vells , ne les places publiques, ne les rambles, les quals son dadas a vs comu dels ciutadans e vehins de la dita Ciutat.

Que observaran , y observar faran los privilegis , establiments y ordinacions sobre la guarda del vi , tant com al Consell de la ciuta plaurat.

N O res meyns jurau , que observareu , e observar fareu per tot vostre poder, tant com al Consell de la dita Ciutat plaura , los privilegis , establiments , e ordinacions sobre la guarda del vi atorgats e fets.

Iuren lo que se ha de servar en la recepcio dels vehinatges , e concessions de carta de franquea.

I T E M jurau, que en la recepcio dels vehinatges, e concessions de carta de franquea dels no vells vehins , servareu, e servar fareu les coses , e maneres per furs nous del molt alt senyor Rey en Marti de gloriosa memoria estatuydes e ordenades sobre lo fet dels amprius ; e esquivareu tota

frau

frau e ficcio, e no rebreu los vehinatges, sino solament
daquells qui verdaderament, e sens tota frau veureu, co-
neixereu, e sabreu per tot vostre poder, volen esser e fer-
se verdaderament, e sens tota frau, e ficcio vehins de la di-
ta Ciutat, e dels lochs de la contribucio de aquella, e vol-
ran jurar en vostre poder tenir, e haver domicili, habita-
cio, estatje, e cap major ab muller, sin han, e ab la major
e gran part de los bens mobles, que no sien mercaderies,
al menys per deu anys continuos. E que en los enanta-
mets, execucions, e procehimets que fareu del amprius, se-
gós forma dels capitols ordenats sobre aquells per lo dit
senyor Rey, vos haureu be e lealmēt; e esquivareu tota frau
e engany que si puixa fer; e totes aquestes coses servareu a
bona fe.

M E S avant jurau, que observareu a la letra los capi-
tols e ordinacions, fets, e fetes sobre lo quitament, e alleu-
jamēt dels carrechs de la dita Ciutat; e contra aquils no ven-
reu, cōsentreu, o dispensareu, sots les penes en aquells ap-
posades, sino en la forma, e manera que lo Cōsell de la dita
Ciutat volra, dispensarà, e ordenarà.

E E N C A R A jurau tenir, e servir vna provisio del
Consell feta sots cert kalandari, quels de posits sivinguen en
poder del Clavari dels quitaments. E sobre lo fet del vos-
tre vestir jurau los estatuts fets per lo Consell de dita Ciu-
tat a catorze del mes de Dehembre any mil cinchcents se-
xanta dos, hon es ordenat lorde que deu tenir en lo vestir
dels Jurats.

E E N C A R A jurau tenir, e servir vna provisio feta
per lo Consell sots cert kalandari, que no revocareu, mu-
dareu, dispēlareu, ampliareu, glossareu, e interpretareu los
capitols fets per lo dit Consell, ne algu de aquells, o coses
en aquells cōtengudes, per alguna via, o manera, o direc-
tament, o indirecta, fahents sobre lo dit quitament ans

Que observaran a la letra los capitols, y ordinacions sobre lo quitament y alleujamiento dels carrechs de la Ciutat.

Que observaran a la letra los capitols, y ordinacions sobre lo quitament y alleujamiento dels carrechs de la Ciutat.

Que tendran, e serviran vna provisio de Consell, quels de posits vinguen en poder del clavari dels quitaments, e juren los estatuts fets a 14. de Dehembre 1562 sobre lo orde del vestir dels Jurats.

Que tendran, e serviran vna provisio feta per lo Consell, que no revocaran, mudaran, dispensaran, ampliaran, glossaran, e interpretaran los capitols fahents sobre lo quitament, ans aquells observaran a la letra, sino en la forma que lo dit Consell, dispensarà, ordenara, e manarà.

aquells observareu a la letra sino en la forma e manera que lo dit Consell dispensarà , ordenarà , e manarà , segons dit es.

Ordinacions fetes en lo 1585. sobre el augment de los drets de docentes lures e castells dels lursats, para les dos mallas.

Que executaran y executar faran les penes contengudes en los capitols atorgats als pellers lo darrer de Setembre. 1443. y no faran gracia , o remissio,

I V R A V mes avant , que executareu , e executar fareu complidament , e de fet totes les penes contengudes en los capitols atorgats lo darrer dia del mes de Setembre del any mil quatre cents quaranta tres als pellers , que puixen tallar en certa forma. E de aquelles , o de alguna part de aquelles no fareu gracia , o remissio alguna directament , o indirecta

Que servaran , e tendran les ordinacions , y addicions darrerament fetes en la sentencia dels amprius , per acte de Cort del any 1459.

I T E M , jurau encara , servir , e tenir les ordinacions , e addicions darrerament fetes en la sentencia dels Amprius per acte de cort fet en les Corts derrarament celebrades en la present ciutat de valencia per lo molt alt senyor Rey en lo any mil quatre cents cinquanta nou.

Que servaran , efectuaran , y compliran lo contegunt en lo establiment fet per lo Consell a 28. de Febrer 1585. sobre la eleccio de la persona que ha de assistir en Sicilia.

I T E M , jurau servir , affectuar y complir lo contengut en lo establiment fet per lo Consell de la present Ciutat a vint y huyt de Febrer mil cinchentes huytanta y cinch , de , e sobre la eleccio de la persona que ha de assistir en Sicilia per la present Ciutat,

Iuren vna ordinacio feta a 21. de Octubre 1588 sobre lo vestir y anar acompanyats los Iurats.

I T E M jurau vna ordinacio feta a vint y hu de Octubre mil cinchentes huytanta huyt parlant del vestir , y anar acompanyats los Iurats.

Iuren altra ordinacio feta a 28. de Setembre 1594. sobre com han de anar ab gramalles , o chia , per temps de deu anys.

I T E M jurau vna ordinacio feta a vint y huyt de Setembre mil cinchcents noranta quatre , parlant del modo que haveu de anar portant gramalles , o chia , durant lo temps dels deu anys menciónats en dit establiment. Si Deu vos ajut , e los quatre sants Evangelis de aquell.

Acte de Cort fet en la ciutat de Valencia a 13. de Decembre de 1594.

Die Lunæ xiiij. mensis Decembris anno à Nat, Dñi M. D. Lxij.

TOTS

7
O T S los magnífichs Jurats, Racional, e Sub-
syndich de la ciutat de Valencia, ajustats en
la cambra de Consell secret, attes que en los
Consells generals celebrats atres de Abril, e a

vint y tres de Juny del any mil quatrecentys setze, fonch
senyalat salari de cent liures cascun any a cascu dels mag-
nífichs Jurats, ab que cascu de aquells se hages de fer dos
vestits durant lo any de sa juraderia, en la forma e manera
en la dita delliberacio mencionada. E considerat que en
lo dit temps les dites cent liures eren suficientes pera que
cascu dels dits magnífichs Jurats se pogues fer los dits dos
vestits, y encara portar vn escuder darrere de si a cavall;
perço que en lo dit temps les sedes, draps, y altres coses de
que los dits magnífichs Jurats se senyalaven, valien a preu
molt moderat; y los viures eren molt mercats; e lo que en
dit temps valia deu per exemple, ara val trenta, y mes, per
hon en lo temps de ara los dits magnífichs Jurats no poden
anar ab la auctoritat y reputacio de ses persones, ni com
conve als officis, e carrechs que aquells regixen y adminis-
tren, representant tota la present Ciutat, y encara tot lo
present Regne, com a cap principal de aquell: com les di-
tes cent liures que en lo dit temps foren senyalades a cascu
dels dits magnífichs Jurats, no sien suficientes, ni bastants a
pagar lo cost dels dos vestits que cascu de aquells se fa, e
acostuma de fer, lo hu de domas carmesi ab fresos de or, y
lo altre de drap de grana afforrades les manegues de vellut
negre, y ab fresos de or: E com convinga, e importe
molt que los dits magnífichs Jurats vagen ab la aucto-
ritat y reputacio que los carrechs y persones mereixen;
senyaladament representant aquells tota la present Ciu-
tat, y tot lo dit Regne, segons dit es, com a cap de
aquell; la qual es vna de les principals e impor-
tants Ciutats de Espanya, e no sia just, ni a raho con-
forme, que ja que los dits magnífichs Jurats deixant sos
negocis i affers, entenen en servir a la dita Ciutat sostenint
los tre-

Ordinacions fetes en lo tē-
ps del augment, o constitu-
cio de docentes liures a cascu
dels Jurats, pera les dos gra-
malles.

los treballs que la experiència ha mostrat y mostra q̄ sostenen així de dia, con de nit, per lo que conve a la dita Ciutat, y utilitat e benefici publich; despenguen la hazienda per anar ab la auçtoritat y reputacio que conve que vagen tots temps que aquells exiran de ses cases, així pera anar a la Sala de dita Ciutat, e cambra de consell secret, com a qualsevol altres parts. Perço inseguint lo poder adaque-lls donat per lo Consell general, celebrat a cinch dels presents mes e any; e comunicat dit negoci ab los magnífichs catorze del Quitament vna e diverses vegades, ordenen los capitulos e ordinacions immediate següents.

Que de la festa de Tots Sants 1562. en avant sien donades a cascu dels Jurats CC liures; ço es, C liures al Corpus, y C liures pera la festa de Tots Sants, pera que cascu de aquells se faça dos gramalles, la vna de domas carmesi, pera la festa del Corpus; y l'altra pera la festa de Tots Sant de drap fi de poll de grana, ab girades de vellut, ab fresos de or, en la forma acostumada.

RIMERAMENT en virtut del poder del magnífich Consell celebrat a cinch del present, en presència y assistència dels magnífichs mossen Miquel Nofre Claramunt, mossen Frances Beneyto, mossen Melchor Mont, mossen Benet Dantes Cavallers; en Miquel Hierony Garcia, en Pere Iuan Navarro, en Bernat Simo, en Hierony Tagell, en Nicolan Vernegal, en Nicolau Benet Cirera, y en Miquel Hierony Dassio instadors del quitament; feta convocacio de tots los catorze, provehixen, que de la festa de Tots Sants prop passada en avant sien donades a cascu dels Magnífichs Jurats per lo Clavari comu de la dita Ciutat doscetes liures; ço es, cent liures al Corpus, e cent liures pera la festa de Tots Sants, pera que cascu de aquells se faça dos gramalles, la vna pera la festa del Corpus de domas carmesi, i l'altra pera la festa de Tots, Sants, de drap fi de poll de grana ab girades de vellut, ab fresos de or, en la forma acostumada: les quals gramalles hagen de portar dies de Consells generals, festes principals, processions, y en altres parts a temps acostumats que a quells ordenaran entre lany deurey anar.

Avant en lo primer capitol

ITEM, que cascu dels Magnífichs Jurats cascu dia

que

que vinga a la Sala de la dita Ciutat, o los dies de festa a alguna Esglesia particular, vaja, e sia obligat de anar ab lo capiro, anant, estant, i tornant; si yrà a cavall, ab escuder a cavall; si yrà a peu, ab sos criats ben acompanyat. E lo dia que yrà a la Seu al Offici, vaja ab gramalla,

9
tol de les ordinacions fetes a
21. de l'Octubre 1588. esta
provehit en qual forma han
de anar.

IT E M, que durant lo temps de la Juraderia, fora de les hores que ha de anar a la dita Sala, e los dies de festa a Missa, e Vespres, ningun dels dits magnífichs Jurats no passeje per Valencia, ni vaja en ningun negoci particular de plets, o altres semblants. E si volra anar a passejar fora la present Ciutat, ho puga fer de la manera que volra, E si volra anar a visitar algun parent, o amich, vaja ab sombrero ab tota la cautela possible.

iiij
Que no passejen per Valen-
cia ni vagen en negoci par-
ticular de plets, o altres
semblants, sino es anar a
passejar fora la present Ciu-
tat; y si volran anar a visitar
algun parent, o amich, vagen
ab sombrero, y ab la cau-
tela possible,

IT E M, que si algu dels dits magnífichs Jurats dexarà de ferse dos gramalles en la forma de sus dita, o anar fora lo orde sobre dit, pague deu linres al comu de la dita Ciutat peral comu de aquella: les quals puguen asser repetides davant lo magnífich Racional, a instancia dels altres magnífichs Jurats, o qualsevol de aquells, o del Syndich, o Subsyndich de dita Ciutat.

iiij
Penes contrals que no guar-
daran les coses provehides
ab los presents capitols: y
la forma de la execucio y
aplicacio de aquelles esta
avant en lo iiij. capitol de
les ordinacions fetes a 21
de Octubre 1588.

IT E M, que tots los dits magnífichs Jurats al temps de son jurament juren serrar y guardar les presents ordinacions a la letra: e los dits Racional, Syndich, e Subsyndich los juren aixi mateix lo sendema de les festes de Pasqua de Pentecostes; e que sia donat copia del jurament a cascu dels magnífichs Jurats. E com fossen presents, juraren tots lo magnífichs Jurats, Racional e, Subsyndich, de fer, e serrar les dites ordinacions, començant del primer dia de Nadal primer vinent, e any mil cinchcents xantatres.

v
Que los Jurats al temps de
son jurament juren guardar
les presents ordinacions a
la letra; y lo Racional Syn-
dich, e Subsyndich les ju-
ren lo sendema de les fes-
tes de Pasqua de Pente-
costes.

Testimonis foren presents a les dites coses lo

A v

magni-

magnífich micer Martí Pons major de dies cavaller, Doctór en cascun drets e lo honorable Pere Girbau escrivent, habitants de Valencia.

A xxviij. de Febrer M. D. Lxxxv.

N lo Consell general, celebrat en la Sala de cōsell de la Ciutat de Valēcia avint y huyt del mes de Febrer del any de la Nativitat de nostre Senyor Deu Jesu Christ mil cinchcēts huytanta cinch, entre altres coses fonch proposat, provchit delliberat, y ordenat lo ques segueix.

PROPOSICIO en lo insigne Cōsell. Per quant la experiēcia ha mostrat y mostra q̄ conve y es necessari ques cōtinue la asistēcia en la ylla de Sicilia de la persona q̄ conforme, y en virtut de la provisió, y delliberació que sobre aço fonch feta per lo Consell general, celebrat a cinch de Febrer mil cinch cents quaranta set, serà elegida pera comprar forment en dita ylla, pera la provisió de dita Ciutat, en axi que tots temps y continuament hi haja persona en dita ylla peral efecte de su dit, sens intermissió alguna: perque de altra manera no asistint de continuo en dita ylla persona que entenga en dita negociació, nos poden comprar dits forments ab la comoditat que cōves perque quant aço se ha interromput y va persona de nou, se donen a entendre que es per gran y vrgent necessitat, y aixi sen puja y altera lo preu dels forments; lo q̄ no seria si en dita ylla tots temps hi hagues persona q̄ fes lo efecte de sus dit. Y q̄ tambe la mateixa experiēcia ha mostrat q̄ cōvindria molt que la persona q̄ ha de anar ala dita ylla, se nomenas ab tēps, de manera que poges arribar a dita ylla ans q̄ sen partis de alli la persona q̄ paradit efecte estigues en aquella, a fi q̄ lo qui no vamēt yrà a dita ylla pugua ser plenamēt instruyt per lo qui ja estara en aq̄lla, del q̄ es menester pera cōtinuar dita negociació en benefici y vtilitat de la dita y pr. sēt Ciutat: perque
les par.

Sobre la asistēcia de la persona y temps de la elegido, ra en la negociació de Sicilia.

les particularitats que pera daço son necessaries, nos poden bonament saber sino per aquell que ja haura estat y residit en dita ylla; y haura entes en dita negociacio que tant importa peral bo y degut y cert avituallament de dita Ciutat. Y axi mateix per la dita experiencia se ha vist y entes, que ha convengut que la persona que peral dit effecte se ha nomenat, compres tambe forments en Monfredonia, la Pulla, y en altres parts de Italia fora de dita ylla: que axi conve que la persona que ha de anar a dita ylla, tinga tambe facultat de comprar forments en dites e altres parts de Italia fora de dita ylla de Sicilia, seguint l'orde de les instruccions que pera daço se acostumen de donar, com los temps sien de manera que son menester semblants prevençions y altres, pera que dita Ciutat estiga ben provehida, y a preus mes comodis. Perços proposa, placiaus hi delli-berar,

E L O dit insigne Consell oyda y entesa la dita proposicio, en vnitat y concordia provehix, delliibera, y ordena, que la dita negociacio se continue ys profegueixca continuament, en aixi que en dita ylla tots temps y sens intermissio alguna hi haja de haver persona ab syndicat de la dita Ciutat, que entenga en dita negociacio y compra de dits forments, com se conte en dita proposicio; y que la dita persona haja de esser nomenada per los magnifichs Iurats, Racional, y Syndich, o la major part de aquells, ab quey haja per lo menys quatre de dits Iurats en la forma seguent; ço es, que los sobredits se hajan de ajustar sis mesos ans que acabe lo trienni de la persona que està, y per temps hestará en dita ylla; e dins lo primer mes dels dits sis mesos hajan e sien tenguts, y obligats de nomenar dita persona conforme al dit establiment del any Mil cinch-cents quaranta set: y si dins lo dit mes no hauran fer dita nominacio, que dins huyt dies apres de passat dit mes sien tenguts y obligats de convocar a

Con-

Consell general de dita Ciutat y representar en aquell lo que haurà passat, a fi que dit insigne Consell pugui nomenar la dita persona dins lo temps que li pareixera. Y que la dita persona que així respectivament serà nomenada, haja de partir pera la dita ylla dins vn mes apres immediadament que sera feta dita nominacio. E que lo present establiment, y lo contengut en aquell, se haja de ajustar al jurament ordinari que los magnífichs Jurats acostumen de jurar cascun any en la Seu de dita Ciutat

Die Veneris xxj. mensis Octobris
anno à Nat. Dñi. M. D. Lxxxviii.

TO T S los molt magnífichs Jurats, Racional, e Iuan Nofre Dalsio Sindich de la Insigne Ciutat de Valencia, ajustats en la Sala daurada; ates que en lo dia de huy per ses magnificencies en virtut del poder del Consell general celebrat a tretze de Agost propassat, precehint convocacio, y ab asistencia de la major part dels catorze del quitament, se han augmentat cent liures a les doscentes que ses magnificencies rebien per raho del vestuari, y altres rahons en la proposicio y delliberacio del dit Consell, y provisio en lo dia de huy seta contengudes: lo que se ha fer entre altres coses, perço que convenia axi a la auctoritat de dita Ciutat. E com aixi mateix convinga a la dita auctoritat y reputacio de la dita Ciutat, y de ses magnificencies, qui representen aquella, per ser, com es, cap del present Regne, ques done orde en les coses que davall se diran; perço en presencia dels molt magnífichs mossen Match Antoni Penarroja generos, en Ioan Hierony Perpinya ciutada, mossen Jaume Pertusa generos, en Frances Senfeliu ciutada, mossen Frances Beneyto generos, en Ioan Batiste Sapena, en Baltasar de Sem

Ordinacions en lo temps del augment de les cent liures a les docentes que rebien per raho del vestuari, y altres rahons.

de Sempere , y Nofre Martorell ciutadans , qui son la major part dels dits catorze prohombres del quitament, fan , provehixen , estatuhexen y ordenen los capitols immediate següents.

E PRIMERA MENT, que los molts magnífichs senyors Jurats qui ara son, y per temps seran de dita Ciutat, venint a la Sala de dita Ciutat, o los dies de festa anant a alguna Esglesia dins Valencia, vagen, e sien obligats de anar ab lo capiro, anant, estant, y tornant; si yran a cavall, ab escuder a cavall, y ab vn verguer davant a cavall ab sa cota y verga; si yran a peu, ab sos criats, y ab vn verguer davant a peu ab sa cota y verga; ben acompanyats. E lo dia que yran a la Seu al Ofici, vagen ab gramalla.

ITEM, que anant qualsevol dels dits molt magnífichs Jurats a la lonja nova de mercaders, per los arrendaments, y altres afers de aquella, haja de anar y vaja en la forma continguda en lo precedent capitol.

ITEM, que anant qualsevol dels dits molt magnífichs Jurats ab la gramalla de Jurats vestits, no pugen hiar en coche, ni carroça.

ITEM, que millorant, y en quant menester sia, corregint lo quart e penultim capitol dels capitols fets y ordenats sobre les gramalles dels dits molt magnífichs Jurats, provehixen y ordenen, que les penes apposades en lo dit quart capitol als molt magnífichs Jurats, que no guardaran lo orde y forma donats adaquells ab los presents capitols, y ab los dits capítols del dit any mil cinchcents sexanta dos, sien executades per lo Racional, a instancia dels dos prohombres instadors del quitament que hira son, y per temps seran, ab la modificació següent, ço es, que tots temps que algu dels dits molt magnífichs

j
De la forma que han de venir a la Sala, y los dies de festa a nar a la Esglesia dins Valencia, y a la Seu al Ofici.

ij
Com han de anar a la lonja per los arrendaments, y altres afers.

ijj
Avant en lo Consell de 28. de Setembre 1594. se ordena, que portant gramalla, o chia, no psguen anar ab coche, o cuberts.

iiij
Forma de la execucio de les penes, y applicacio de aquelles; y que no puga ser derogat als presents capitols, ni als del dit any 1562. per non vsum, nec per contrarium vsum.

nifichs Jurats no guardarà los de sus dits capitols e ordina-
cions, o algu de aquells, que per la primera vegada no se
li execute la pena, sino que los dits instadors, y Racional,
en presència dels altres senyors Jurats lo advertexqn del def-
cuyt que haura tengut. E si altra vegada serà trobat con-
travenir a dits capitols, o a qualsevol de aquells, si ali exe-
cutada la pena aposada en dit capitol, en la forma de sus
dita; e aço quantes vegades serà atrobat haver contraven-
gut a dits capitols, y qualsevol de aquells. E que la dita
pena sia applicada al Clavari del quitament de dita Ciu-
tat. Y que als presents capitols, ni als dits capitols
del dit any mil cinchcents sexanta dos per non usum,
nec per contrarium vsum no puga ser derogat en mane-
ra alguna; ni ningu dels dits molt magnifichs Jurats
restar desobligat del jurament que per dita raho haurà
prestat.

Que en lo jurament que pres-
ten en la Seu, juren los pre-
sents capitols, axi com juren
los del any 1562.

Que lo Escriptor de la Sala ans
de rebre provisió alguna
dels Jurats, sia obligat legir
a aquelles los presents capito-
ls, y los del dit any 1562. y
donar copia francament.

I T E M, que los dits molt magnifichs Jurats en lo
principi de la sua juraderia, en lo jurament que presten e
acostumen de prestar en la Seu de dita Ciutat, axi com ju-
ren y acostumen jurar los dits capitols del dit any mil
cinchcents sexanta dos, hajan de jurar e juren los pre-
sents capitols. E que lo Escriptor de la Sala ans de re-
bre provisió alguna dels molt magnifichs Jurats nova-
ment elets, sia tengut, e obligat legir adaquells los pre-
sents capitols, y los capitols del dit any mil cinchcents
sexanta dos, e donar copia de tots, tots temps y quant li
serà demanada, francament.

E L O S dits molt magnifichs mossen Beneyto, Sen-
feliu, Sempere, Pertusa, e Perpinya dixeran, que la exe-
cucio de les penes no era raho que toque als instadors del
quitament, e lo dits Pertusa, que tambe que no era de parer
que los molt magnifichs Jurats sien obligats a anar
a Missa

a Missa refada ab capiro, y ab la solemnitat damunt dita.

Testimonis foren presents a les dites coses los honorables Hierony Sadorni, y Jaume Bellit verguers de ses magnificencies, habitants de Valencia.

A xxviiij. de Setembre M. D. Lxxxxiij.

N LO Consell general de la ciutat de València celebrat en la Sala de Consells de la dita Ciutat a vint y huyt de Setembre del any mil cinchcentes noranta quatre, entre altres coses fonch proposat, provehit, e deliberat lo que es segueix.

PROPOSICIO en lo dit insigne Consell. Per quant lo ofici e carrech dels Illustres Jurats de la present Ciutat que la representen, es de molta qualitat e importancia; per la qual raho conve que los dits Illustres Jurats tinguen y tracten ab la auctoritat y reputacio ques requereix, y peradaço es necessari que peral que toca al tracte, y degut acompanyament dels dits Illustres Jurats, y a les demes obligacions que porta ab si dit ofici e carrech, les quals nos poden bonament cunplir sens molta y gran despesa, senyaladament atesa la carestia que al present ocorre en totes les coses que son necessaries pera sustentat ab honrra y auctoritat lo dit ofici; que aixi considerant lo que dit es de sus, ab dos Consells celebrats a tres de Abril, y a vint y tres de Juny del any mil quatrecentos y setze, y ab dos provisions, fetes la vna a catorze de Dehembre del any mil cinchcentes sexanta dos, en virtut del poder del Consell general, celebrat a cinch dels dits mes y any; y l'altra a xxj de Octubre del any M. D. Lxxxij,

en vir-

Aument de cent lliures a cascu dels Jurats que son, y per temps de deu anys seran: y que hajende guardar a la letra les ordinacions en lo present acte de consell calendarades; y que portant gramalla, o chia, no puguen anar ab coche, o cuberts, sino publichs y patents.

Ab provisio feta a 30 de Juliol 1596. la qual esta avant apres de la pñt provisio y deliberacio, es estat provehit lo modo y orde de portar dol los Jurats: y perço estos dos Consells no te han posat en la present copia.

ē virtut del Cōsell general celebrat a xiiij. del mes de Agost
 del dit any M. D. Lxxxviiij se augmentà lo salari dels dits
 Illustres Jurats, en la forma contenguda en los dits Cōsells
 y provisions; y que en apres la experiencia ha mostrat,
 y mostra, que los negocis y afers de dita Ciutat han creix-
 cut en gran manera, y que los dits Illustres Jurats ordinaria-
 ment se han ocupat y ocupen en dits negocis y afers no
 sols de mati en la hora acostumada, pero tambe apres di-
 nar, y moltes vegades en la nit, procurant continuament
 de encaminar lo que toca a dita Ciutat, a tota vtilitat y be-
 nefici de aquella; y que les coses que son menester peral
 vestuari de dits Illustres Jurats, ion de present molt mes
 costoses del que antigament solien ser; y que lo acompa-
 nyament de aquells, pera que sia a honra de dita Ciutat, ha
 de causar y causa moltes mes despeses; y que la carestia del
 temps es tambe major de la que solia ser: per hon ha pare-
 gut, que lo salari dels dits Illustres Jurats qui ara son, y
 per temps seran, dins lo temps de jus especificador, deuria
 ser augmentar fins en suma e quantitat de cent liures mes
 per cascu de dits Illustres Jurats; ab que empero aquells ha-
 jen de guardar y guarden a la letra, ab gran puctualitat to-
 tes les condicions apofades en dits dos Consells, y en les
 dites dos provisions, mencionats y kalandariats, y mencio-
 nades y calandariades en la present proposicio. E que aço
 sols dure, e haja de durar per temps de deu anys de huy a-
 vant contadors, y no mes; y que durant los dits deu anys,
 nos puga provehir mes, ni major salari del que dit es de sus.
 Y que los dits Illustres Jurats que ara son, y per temps se-
 ran, portant gramalla, o chia, no pugen anar ab coche,
 ni cuberts, sino publichs y patents. Perço seus propofa,
 placiaus hi delliberar.

E LO dit insigne Consell oyda, y entesa la dita proposicio, la major part de aquell provehix, dellibera, y ordena, que als Illustres Jurats qui ara son, y per dit temps de deu anys seran, los sien donades cent lliures mes a cascu de aquells; ab que empero hajen de guardar y guarden a la letra ab gran punctualitat totes les condicions fetes y apposades en los dits dos Consells, y en les dites dos provisions mencionats y calandariats, y mencionades en la preinserta proposicio. Y que lo dit augment sols dure y haja de durar per lo dit temps de deu anys de huy en avant contadors, y no mes: y que durant los dits deu anys nos puga provehir mes ni major salari del que dit es de sus. Y q̄ los dits Illustres Jurats qui ara son, y per temps seran, portant gramalles, o chia, dins lo dit temps dels dits deu anys, no puguen anar ab coche, ni cuberts sino publichs y patents, segons es estat dit en la dita proposicio. Les quals cent liures los hajen de ser pagades als dits Illustres Jurats qui ara son, y per temps seran dins lo dit temps dels dits deu anys, per lo Clavari comu de la present Ciutat, en los terminis y tandes que los Illustres Jurats de la present Ciutat acostumen y han acostumat rebre los salaris de dits sos officis.

Die Martis xxx. mensis Iulij
anno á Nat, Dñi M. D. Lxxxxvj

O S senyors Jurats, e Racional de la ciutat de Valencia, excepto Felip Penarroja ciutada absent del present acte, ajustats en la Sala daurada, en virtut del Consell general de la present ciutat de Valencia, celebrat avint y huyt de Setembre mil cinchcents noranta y quatre, provehixen, que en cas que algu dels senyors Jurats de la present Ciutat hajen de portar dol per pares

Quin dol, y per quins parents, y quant temps lo han de portar.

res, mares, germans, germanes, mullers, o fills, nores o gendres; sogres, o per les sogres; q̄ haja de ser lo tal dol de raxa, o de lanilla; es a saber, la capa, casaca, y gorra; la qual gorra ha de ser a la v̄sança que en lo tal temps se v̄sarà, ab vn vel travessat per damunt la gorra: y no puixen portar dol en altra manera; lo qual dol puixē portar per temps de dos mesos, y no mes, Y que no puixen dexar la insignia, no obstant lo dit dol.

Testimonis foren presents a les dites coses, Dionys Alfonso notari, e Benet Molins, qui guarda la porta de dits senyors Jurats. habitants de Valencia.

FINIS

Quin dol, y per que
tenes, y dures temps
de portar.

O 2. senyors Jurats, e Racionals de la ciu-
tat de Valencia, excopte Felip Venerable
ciudad obispo del presente año, y dures en
la sala dauada, en riuoc del Consell go-
nral de la present ciudad de Valencia, celebrat avint
hoy de 22 de octubre mill cincuenta e nouena y quatro,
provehuero, que en cas que algun de los señores Jurats
de la present Ciudad haxen de portar dol por pa-